

РУСКИ НОВИНИ

ЗА РУСИНОХ У КРАЛЬОВИНИ С. Х. С.

Виходица раз у тижњу. Цена на цели рок 100 динар. На чврсто 50 динар. На чврсто 25 динар. Властитељ: Руске Народне Просвет. Друштво. Одговорни редактор Ђорђа Павич.

Нови Сад

штампарија 18. децем. 1924.

Рукописи и други писма треба посыпци на адресу „Руски Новини“ Нови Сад, Бојанићева улица бр. 2. — Претплату на Руске-Народне Просвет. Друштво Руски Крстур (Бачка).

Школа без Бога

Да је најлегчейше посцигне циљ уничтожења вири и надприродног живота у човеку постој једно најлепше средство а то јест белконфесионална лебо неутрална школа, або иначак школа без Бога.

Белконфесионална або неутрална школа састоји је у том, да је воспитоване дјевојке којима без поучавања у вири. У такој школи је не учи жадна виронаука, там свештеник нема приступа. Учителји не шије дјевојкама гуторија о њиховим должностима и одношенијима гу Богу. О том, чије дјевојке окреме мају поучавање у виронауци чије не, одлучују њих родитељи. Кад вони зато, да је их дјевојка поучавају вири тада га може поучавати свештеник, аде не у школи.

Приклад таких неутралних школа дава Француска. Цо думали основателе тих школа зос тим получија, кад вони сами то поведава:

Року 1883. написал главни поборник за неутралну школу, котри и вијобел закон о теж школи тогије слова: Неутрална школа јест једно глупство. Нет неутралносци. Накеди учитељи не поучавају вири, вони уж тим самим поучавају без вирију. Шицка книгварка о неутралности школи јест лем шајндел у 17 граду.

Познейши министер Вивијан пише отворено року 1906.: „Бешедујме о неутралносци школи. Време уж да је припознаје, же то лем дипломатске циганство и спренојка. Мушиме бавија зос отворенима картами и отворено повеси: зос неутралносцу нігда зме не думали и иже јак шицки школи зробија да буду против вирских Социјалисти мају теж у својим програму школу без Бога, лебо јак је гурија неутралну школу. Ето так је у својим новинама: „Школа је жуши мобилизирај и ставија у борбу против цркви, а учитељи против свештеника. Воспитоваје мушки буџа без вири.“ Зоцијалистима дослједно, бо водија социјалистичкој Бебел у својим књишкама „Христијанство и социјализам“ на страници 16 пише, же христијанство и социјализам стоя напротија јак вода и огњу. — И так би могол навесац најновију педагогичку књижовност, вшадија заступници белконфесионалне школе јасно виказају, же им једини циљ забијају дјевојка-страж пред Богом и виру у Бога.

Тоту неутралну або школу без

Бога родилаја жеражи на христијанство и вона је лем тама могла отријаји, даје моралносци најлојија снадба. Зато је не треба чудовац, же и у нас у тогије погубенији часи извела је дума, да је таки школи и у нас запровадза. Запровадија неутралну школу або школу без Бога значело је запровадија школу распуштености, алојдјејства, котра би тројела здраве циље нашег народа. Же така школа најблизовнјија драга до најднјеј препасци укажеме други раз. — Н.

НАЈВЕЋА СИЛА НА ШТАМПА — ШТАМПА

Писац: М. М.

Јакаш стара присловка гутори и сце да увери је штампа: же нет ніч појного под тим божјим слунком, кже то шицко старе је видјеме. Но, тогу храмашу прајду до темља побивајо нови видумки је штампа:

Железница, телеграф, електрични, бензиново и витрионово машини, плуги, вишелјаки фабрики, крилатици, филоксерса, страйки, боловизам и иже вишелјаки ствари, котри кад би нашо дјдове видјели за сигурно, же би не признали, же то таки је штампа, як кад вони в дрејним плугом орали и зос кременјом пилку падали и пушку в прахом набивали. Не же нет вељо новога, аде сест тельо, же уж нет анј места за стари добри обичај, стари христијански чесноти поштовање и мудроц.

Кажди сце лем знац и чуц појного? Цо новини глашаја? Ша, пай сце, и новини дазво је не видавали! Нашо дјдове не читали новини. А кишка новини — штампа — така опице појата зидумка, же их јаки мушки на рачуну мати, кото сце жиц и напредовац. Новини штампа је така сила, же прес новога препада најда добра трудба.

ЦО ТО ШТАМПА?

Ніхто нам не потолкује лепше тулу силу, як је то потолковал евангелист св. Јован у својим књигама Откровения, гл. 13. — даје писац: „И видех из моря звијра исходаја, имућа глава седм и рогов десят, и на роговима њега вицни десят, а на главах њега имена гулна.. И даде јому змий силу своју, и преостол своји и област велику. — И дана му биша уста глаголија велика и

гулна... И дана бист сму брана творији со святыми, и дана бист сму област на свјаком језици и племених.“

Тоги сликовнији слова лежко је потолкују глјадом на штампу, појнијство. Як је звијра з моря вишила, так виходија зос чарне Је и оци штампа, и трима је штампа у својим назурах. Не же ма 7 глави, аде 85.000, бу тельо новини виду през рок 780 тисачки тони написру је построши на вијдавање новине. То тельо, же кад би је једија поверх других положаји, же би вија постало 80.000 мет. висока наперова турнија. Ези и езији людји појшују при њима, да рано можу висиц. Едији робија з разумом, други нос вештину, а треци з целом. Пре њу положаји на дно моря телеграфски дроти, је иду з једнога краја је штампа на други. Порубу је пре штампу — на тијечији лапци леси, да је може з древа папер спранац. А већка тисачки машињи зос силну нагласку друкую по 10 до 20 тисачки примирници за једну годину, да их већка автомобили, желејици, крилатици, галији, кони, людји ројији широм јавете до каждого куцика. Милиони людји плајају свој пенјак, да новини можу вијдаваји. Новини, хвали, вони, паскају, вони лају, вони и правду брана, дакеди цигане. Од њих је треше министер, од њих чека худобину помоћ, а богати заштиту. А велики уста мају, и шицки јанки анаю и вијади су дома.

Прето су новини велика сина над појдиним човеком и над целим друштвом. Прето славни цар Наполеон - Бонапарте називаје новине: Шеста велика - Сила. Зос штампу може пешка шицко посцигнуц, а през њији міч.

Прето, кото влада зос тулу силу, тоту панује над думами, пак је у дерјави, пак политики и власци, богатства терашњосци и будучносци.

ЈАКИ је СТНОВИНИ?

Новини су таки, яки је и њих газда. Кад је газда треће замахајло, або дажка битанга, то је дорак обачи на новинама. Папер је цернелови. Шицко подијеши чарка тинта не почервење, гоч је јаку гајибу напиши на били папер. Вони су слика души газдовиј, је до њих пише; хтори може најкращи ствари пријац на себе, а и најбридши. Јаки газда, таики новини.

Прето је вишелјаки новини, як и вишелјаки любде. Ест добри, ест зли. Ест безчесни, ест опасни, ест

хривих напрямках ест проци християнски.

ест без фарби, котри пре пенеж робя и немаю идеали и добри цылі. Тоти ше подкупниц даю и пишу як им ше плаци. Але ест ище на швеце и чесних людзах, па прето ест и таки новини. ест новини, цо бракя правду шмелю, отверено; цо караю спрэвощку, насильств, погубеносц; цо браня церкву и христов закон ест християнски новини, хтори стоя на темелю прародно божою закона и обявленого. То су и пр наша новинки. Таки новинки ше маю барац процив безбожниках и тайных спрэвощальных силах; о чым будземе бешедовац у слідующим числу.

БОЛЬШЕВИКИ — БЕЗБОЖНИКИ

Зос большевицкай Русії врацела ше недавно комиссия, цо ю св. отец Папа ище 1922. р. послал да помога гладним, бо як знаме 1921/22. бул у Русії вельки глад. Больше-вики задармо одбирали од людзах хлеборобох жито и зато людзе не сцели шац и за дармо обрабяц жем, и так настал у Русії, котра е найплоднейша жем у Европі, особено Україна, таки вельки глад, же людзе на мільйоны умерали од гладу. Зато св. отец Папа, котри віше помогал шицким народом у біди, послал до Русії свою комиссию, дал ей 300 мільйонів динари, да за тут пенеж наступную поживлення и да го раздзела гладним. Тераз та комиссия скончала свою роботу, врацела ше до Риму и ей члени приповедаю, яко то страшны тоти большевики, а особено, яко вони непріятелі Бога и віри. Больевицкі проводники увеки шицким жидаю. Не лем же сами не веря у інч лем у свой брух и набиту кишечку, але вони и другим не даю верыц и шицким свой сили уложели и улагают ище ініка, па то, да віру зос шицким затру, да ю викореня зос людских душох. На кождым крохаю проганято вірних християнох, окрадли

шицкі церкви, даю награди тим родзьем, цо не кресца свойо дзеци, выдаваю за державни пскажи велько безбожных книжкох и новинох, котри маю лем тут еден цыл: да вишмеляю Бога и вірных християнох. Вінчанк у іх нет, але чловек ше може тач кажды тидзень напово цивілію „попінчак”, може меняц жени як кошулі. Людзес, цо су члени якого християнскаго товариства не маю ніякого права у державі, вони вінчаны остатні и т. д. Наместо Бога вони почитую Юду Іскіяртского, котрому поставили вельки памятник, а за найвежших святых маю жида Маркса, странного Леніна, котрого ані сама жем не сцела по смерти приятц, бо ше под ёго труну завалёла и труна даешка препадла. Чловек нешкі не шыс ше ані прэжніца пред церкву або пред крестом, бо зато караю. Таки то большевики, и прето іншке чудо, же у іх нет шору ані задовольства, бо и нешкі ест лем на України коло пол мільйона гладии дзеци! Вони обещали шицким худобним рай на жем, а зробили іншо, бо наїске ім не стало за худобных, але за себе, за свою кишечі, свой гарло и свой утроби. Бо нешкі пітгдзе нет такей біди и такей худоби як у „большевицком раю” але зато шицкі проводніки большевиках пілаваю у сладосцю, якою у палацох, дзе скорей жили московски цари и князи, путую у автомобілох убераю ше як гробы, а народ умера од гладу.

Хто добре позна, яко большевики, наїске, цо вони робя, (а не лем, цо гуторя!) тот ше не може досц начудовац, яко може быц людзах и у нашай державі а на жалосц и медаи нашими. Русинами таких, цо приставаю зос тим, котри су власни браца большевиках, и котри су то исто яко вони, а то су соціялісты. Вони інч не лешиод большевиках и мед інші лем та разлика, же большевики, дораз шицко гуторя, цо вони суц и яко вони, а соціялисти ше прытаяю и не маю

тей шмелосци, да отворсно признаю шицку свою науку як и то, до чого та іх наука народ приведзе.

Прето чувайме ше соціялистох, бо вони волкі у овчай скори. Вони велько обещаю, але кажды зана, же хто велько обеща тут мало дава, хто велько гутори мало а обычно інч не твори! Русія и Україна превадаю пре безбожных юдізовских большевиках, на то віше паметайме и тог приклад наї нас чува и утвердан у нашай рускай грекокат. віри и народносци.

Русік-кіркстурец.

НАРОДНЕ ЗДРАВЛЯ

Чревни тифус

(глушка горячка)

Написал др. Я. Жилінік, лікар

Кажды дзеня, читаме у новинах, же часопіс тифус барз ше ширн — на тримаме за дужносць, да и наш народ упозна их да ше очува од такей оберацей хороти.

Чревни тифус е обераца и барз чешка дгутотиряча хорота. Розшира ше у жалудку и у чревах. На тифус ше похори народ наївецій раз од брудні воді у кторей ше находзя тифус баціли (т. е. маленкі животы), до ше лем кед су 1000—2000 раз ловескі зос микроскопом можу відзіні). На пр. вода у студі зос бацілами може быц забруднена, кед е бліско гною, або около студіі нечистота а кед пада дікідзя та іншіце і бруду чурк до студіі. На тифус ше похори народ и еден од другого, зато ше гутори же е обераца хорота, бо кед дахто хорк на тифус (або на другу оберацу хороту) та фамелія не чува ше чи бы треба а родзінка и лоананіца на гу хорому дацікі на бішкеду, так и тут дадзе а и іх дзеци можу ше похориц на тифус, зато ше забраньне и споміна, же до такого двора не шлебодио ходзіц дзе дахто ма тифус хороту (або др. оберацу хороту).

Як ше можеме откувац от тифусій хо-

ФЕЛЬТОН

ПОДКАРПАТСКА РУСІЯ

Приключение Подкарпатской Русії гу Чехословакії тих дньох на вершуе пейц роки: Мала провінція, котра гранічи зос Польську, Румунську и Мадярску, прешла кедиш, прев велько катастрофи, нещесца неяцка почина нову часці свайого віка. Подкарпатска Русія е жем, на котрой быва добри але у культурі заостати славянски народ, над главу котрого віками вишел Дамоклов меч. Мали народ — Русини якою свої окремим, соціалним, економіским и політическим животом. Покарпатска Русія е жем славного Корятовича терас віками заостата, поровнана з Македонію.

Медаи народом и нешкі пустоши страшна біда, а гу тому недавно язвели яких новини тогорочні неурожай, котри повекшув глад и инь-

шак у дзеновідных местах, особено на Верховині непрестанно провадаи народ, котри у Европі указуе, найвежши морталитет, (найвежай умераю). У Подкарпатской Русії ище пред войну од часу до часу появлявали ше велькоруски православни агітатори, прецо медаи грекокатолікамі настало преліване крепі, але на іншіце тих верских борбах у главнім нестало, бо ше народ руцел на відчинейшу політику, яко може отгресці економіскій біди, котра го страшно жучи. Політика и подкарпатски Русіл два понятнія, котри ше до терас не звязали. Аналфабетах у тей жем досц велькое число. Домашня интелигенция помадярец. У таким положаю дочекал тот руски народ конец войны.

По мировній конференції Подкарпатска Русія припадла гу Чехословакії котра дружина була сій дац подполіту аутономію. Понеже чески чиповици пришли до

непознатого краю, не розумели народ, не зізнали його потреби и т. д. то чим далей, тим вешиа мережня настала медаи Русинами и Чехами. У школскім погляду прилики у подкарпатской Русії, котра за време Мадярох не мала своєї народній школи, краине ше поправили. У тим Ческа виполнила вельку роботу, на тим полю отворела ше робота и українскому культурному друштву „Просвіта“. Основали всій дружтвох, од котрих найбажней розширені су „Соколи“.

Аугтономія Подкарпатска Русія зос помоцу Чехох у своїй пейцрочніці базовно радоснейшу, успішнейшу билансу може зазначи, яко у предвойновій пейцрочніці. Іншіце тей заостатей жем лежи лем у новай державній політическій організації, котра будзе одповідца газдовским и другим погребам руского народа.

роти? Треба да чистоту тримаме около кадеј студиј; кед дахто обачи же вода у студиј не чиста та треба замодлићи дохтора, да ше вода пренатри у Бактериолошким Заводу Нови Сад, чији најду ше тифус бацили. А кед ше најдае ту ту ступаји треба засинац, бо пижци людзе који тају воду пижи або потребую за умивање похори же на тифус. (а и статок ше похори од такеј воде). Треба целе друштво у фамелији кед иду јесци, првше у чистој води — камди окреме — добре умне руки.

Того року показају ше на вељкој валаји а и у неких варошох тифус хорота, Ми љике мами дужносц по наредају Минист. Народног Здравља не лем личији хорога але и пренайсци од чега ше дотични похорел на обрачу хороту, чији од води чији од једла, чији пре изчистоту, чији же ходије ту хорому хори ма даји обрачу хороту.

Лікарска наука оправдочела нас, же пелованем зос серумом може ше најбољији автимац инфекције тифусне хороти. То змеши у војним часу уверели, бо војско било вељко раз прев чистој води але пеловане помогло очувац народ и војско од тифус хороти (так исто и од колери), зато кед ше дахто похори на тифус, треба, да ше цела фамелија зос серумом пелује, так ше очува од инфекције. Серум против тифуса дава људзам потпорну моћ па так ше похори ше, кед достаји пеловане.

ЈАК ИГЕ ПОЧИНА ТИФУС ХОРОТА?

Даскељо днји по инфекцији живи же боли у глави — у бруху и ноги руки боля а појали горучка кади даји више некоја почна буџа, а хора персона осети жиму. 5—8. днје уж бара висока горучка највећија раз у ноци а хори не званиш ше зионици и вељораз не чисто гутари (у глушки). Од 9—20 днја до конца хороти бара вељко раз ма пукну и бара вељки боли у бруху а блато је мутне и билкастичко вијварена ришкашова вода. тада ше зос черевох бара вељко бацили одстрањују и од тога блато ше велбораз оберу (инфузирају) людзе и члени у фамелији па так ше једно за другим могу похори на тифус. Зато треба драга поволац ликара, да чим скорей може пренайсци јаки то хорота, да ше шицко нареди, як тре-

ба долатрац хору персону. А кед ше најде дајка обрача хорота лікарску заповесцју точко треба кончиц.

Цо нове у Швеђе

АУСТРИЈА

За председателя аустријскеј републики избрати дотерашији председател Ханниш.

ФРАНЦУСКА

Цудан большовицки агитаторе почали и у Француској агитирац. Француска влада једноставно их выгнала зос жени. Так би требало и у нас аробиц.

МАДЈАРСКА

Гроф Андраши почиши агитовац за жархују, бо види же извештаја влада Бетленова слаба.

АЛБАНИЈА

Тота жели вичного лемира замјеше буџа. Проције неспажајући влади Фан Ноди побуњели ше даждик шлемена, бо зос насиљем ицоводији избираши.

ЕНГЛЕСКА И РУСИЈА ше баре повадији. Гутари, же то буде маја велтина посланица за Русију. Най ше задаја лем нам нај даји мира.

Цо нове дома

ХОРВАТСКА ПУЧКА (НАРОДНА) СТРАНКА

Отрималак недзелю вељки збор у Шиду. На збор пришли већији чији 700 делегати зос шицких странох. Бешедовали и аш Др. Јако Шимрак и С. Варич. Исто так тримали ше вељки збори пучких (народних) странаки по другим местима у Хорватској. Вилатрунок на вељких успех тих странаки баре добри, осебено у варваринском жупанији и у Банялукском округу. Хорвати би најмудрјији аробели, да ше пижци удружа у пучак (народни) странаки па да уж раз захаби Радича, котри их лем сиреведа.

НАШ ДОМАШЊИ ПОЛИТИЧКИ ПЛОДОВИ

состоји ше у твији, же пижци партеј постављају својих кандидатах и своје листи пријављују суду.

Есци и до предац. Най ше лем тога хмара нагарни, най лада диждик.

Але Јаким ваш свойо;

Не будзе диждик, але каменоц, с то уж лушка.

— Та гварим, же не каменоц, але диждик. Заш племец! — гвари уж ровните Митро.

— Камелец! — трима својо Јаким.

— Диждик! — кричи Митро.

— Та уж не крич бо; каменец!

— Ти лем племец! Будас диждик!

— Го, цо ше ти сцеши зо миу вадац?

— Не сцеши ше анји пред зос тајим ровумним.

Јаким подскочи до Митра, а Митро до Јакима, и ище не було анји каменцу, анји диждiku, а вони ше уж бијо. А тим часом задул витор и розбил хмару. Нич анји не було, а Јаким и Митро ше побили.

Подал Фак.

ИШЕ 16 МИЛИОНИ

видала влада за агитацјији цијији зос диспозиционог фонду, такоје новини. Кед ше сиомије, же уж потрошено тело, иже председателе бирачких одбора буду маји на дзен 250 днји, тада кади може створиц себе слику до нас којији буду избирачи. Шицко то народ заплахи.

КЕЉО ПОСЛАНИКОХ ВИБЕРА БАЧКА И СРЕМ

Сримски бирачки округ ма 414.234 житеља, избира 10 посланикох.

Суботицки ма 233.847 житеља, избира 6 посланикох.

Сомборски бирачки округ ма 282.634 житеља, избира 7 посланикох.

Новојадски ма 242.971 жит. избира 6 посланикох.

Шицких цакас 7 посланикох.

РАДИЧ ИШЕ дзвешта скрива и так тека избирачи. Вон ба сцел, да ројавишици други хорватски партеји а вон јединик да зграби шицки гласи. Ала и Јого ше партеји подајела. Ми змејајеји, же Радичов посланик Ловрековић одступије од ињоје и терас више већији добива пристап. Радич терас икје тот пес, котри украдију месо у кухији та одбег гу води да, го пое. Кед долатрец на воду видије у ней иса зос месом. Џес скочи, да од пактана однећи ше је на нешесце вишади и Јого фалат до води. Хто леменици за ћудим страци и својо.

АГРАРНА СПРЕНОДА

Добровољцем зос Херцеговини и зос Чарнай Гори обецаји у Бачкој, же добију жени. Людзе пришли да је настани на обецаји жени, аде жени нет. Нагнаван пришли до Новог Сада до жупанијског аграрног уреда и загрождени су аванчиком, же их повирију прев облак, кед им не дају жени. Леден попло за руку љумирији збунети швет. Вељки жупан обецај, ове же важажне да је жадане будзе исполните. Вељи од тих добровољаца најдојаја ше у вељкој биди. Назајејеји обецај тога ше не може исполнити. Чи лем да је добију кульочки на дзен избирању?

Мали висти

КРАЛЬОВ РОДЗЕНИ ДЗЕНЬ

(Јак јеје нај Краљ)

На најторжественейшији способ преславен у шицких наших најмањох јечера днј 17. т. и. Родасни дзенъ Јого Величества Нашога Краља, котри заверије 38 роки свогог живота. Уж дајашац илаки роки управије вон зос жему на добро свогог народа. Својој младосци, својој вайлендији роки преновадаје Вон на фронту у дечкувима. Слава Јого имена прешла грађаци нашима держави и зос вељкија поштенијем поменуаши у Европи. Гоч млади прије скнитр до рукох, Јого вељке животаске искустве приложијо му да успишије ведеје свог народа. Вон је не краљ, котри уживија живот, јак је уживали краљове хижи хабсбуршким у тајцих и роскошох, Вон је краљ-роботај, роботај аз свој югославијским народом. Граждане Јого жеји а ви не вијају, јак преходи Јого живот. На 8 ходакији раже вон уж при својим столе у канцеларији. Пред њим шицки извештај, пижци појата, шицки новини. Помиј два години преучије Краљ јелашнији свогог народа. Вејка приходиа Министрове, генерале зос списаки и пред-

ДВОМЕ РОЗУМНИ

Народни жарт

Шедзели двоме сушеди пред хижу и бешедовали — Јаким и Митро. Кед Јаким нараја пошатри горе — а там хмара вељка гарне. Вон ше аж аз школа.

— Јај, нешесце — гвари — препадли змеј!

— Чом? — пита ше Митро.

— Јак чом — гвари Јаким — хибаль ти не видзиш, яка хмара? Каменоц будеје Шицко прејадне, и овима и ярина — шицко вибие. Гладни рок будеје, а може — зачувај нас Боже — и хороти јаки...

— Ида гет, Јаким — гутари Митро, цо ту плећеш. Ша то диждикова хмора. Не будеје каменоцу, але диждiku — сто уж и капка. Так пам и треба. Жито будеје леше — будземе маја шумити уроджай. Слава Теби Господи! Терас будеје и цо

лотама. Тото тирва од 10 до 12 и 3 ферталак. Аж кај 1 годину може да отложи. Уж па 4 поподледије вако је при работе и прими аудиенцији аж до 7 ходана. Тада приходија стара министрове або депутацији зос народу. На 8 години вечера: Найвећи часу наш Краљ пре-проширао је кечерк у свој библиотеки у Читању и преучежању. И када у Београду уж дављо швет поваспал и министрове хране, у работнији хижки нашег Краља иже лише вине-лихчија — бо вон роби.

Над Господ потрима Јого Величеству нашег Краља на многа літа!

ЗОС НАШИХ ВАЛАЛОХ

РУСКИ КЕРЕСТУР

ПРЕОСВЯЩЕНИ НАШ ВЛАДИКА за свог боравку у Керестуре дназ разговарао, служил служби и споведао друго до ишака. Тако и свой приватни приход вожасновао на духовни мјожиток свога народу. На многа!

ПРЕМЕСЦЕ невалиног учитеља Нестора Тимака у народу зробило велику радосц. Тот изрод рускога народу вируцел крест зос школи, да ћеом забранома вие модлица, до цркви их њигда не водија ико и сака не ходија. За време Мадраскеј увакава ише за великога мадрина, готку родитеље честити Русини. Витчина има намога! Бог нас награди, од тајних „предсигителака“!

ИМПОДОВАЦ: За учитељем нам именованом државном именом син п. Михајл Пиради. Њого народолюбие, ионице власнога, Понашајући свог народ, најдажамо ише, же вон будзе и за народ роби, ико и до терас зос њим чувствовао. У чешкога работи народног просвјештава жадамо му велико чешај.

УМАРИИ: Децембра 11 умарила Юстина Кузмијак, паковка славнога магистра Петра Кузмијака, кога и велико генерације руских школа простијали. Народ је славному учитељству тако одлуком, же првом Јого данику до себе, кога у великом убожештву пришла зос Карлатох до Керестуре ио шмерди своге шестри Маријки. — Почивала у миру!

Зос најгујији умарица умарила 11. XII. Јула Будински стара 55 година, супруга Јурија Будинскога. Пред пару години приготовила ише своју супеду Марију Нову на одбор, а за нају годину сама лежала под гриду. Бог нај приме је племениту душичку.

ІШИЛ

За фонд „Руских Новинах“ даровали:

- Иаков Јердела 300—Дин.
- Дюра Џанчи 20—Дин.
- Емајл Харди 100—Дин.
- Дюра Кулчи 50—Дин.

Вредним дарователјем сердечне подјавоване!

ЗАПИСУЈЦЕ ИШЕ ЗА ЧЛЕНА „РУСКОГО НАРОДНОГО ПРОСВЕТ. ДРУШТВА“

Чом?

Бо вони шире просвету медии Руких народом зос видавањем красних књижака, календара и новинака. Основу читалији, гимнастички кружаки. Отправију преподавачима и театралним представљенијима. Стара ише зос јединим словом о лепшој будућности Руких народу.

ЗОС Р. Н. П. Д.

За чланох нашег „Рускога Народнога Просветнога Друштва“ ступали следећи чесни плавове:

Шимко Михајл зос жени член I. класи	Симунович Евгениј	II.
Хожа Дюра		" "
Којар Николај		" "
Винай Михајл		" "
Шимко Петро		" "
Сакач Јанко		" "

ДОПИСИ

КОЦУР. Женитини друштвени живот у Коцуру више ише лепше развија. Коцуруски Руснаци научили добра за свој народносци и на то жерзви нѣгда не сановали. Вони отримали своје вијорасловидни школи покрај лем магистри, ико док их држава на силу не одињала. У року пред војну, у војни и потом квитла руска просвета и здрави народни друштвени живот. Но вишебојају за Керестуре порши буј руски валај Коцуру, кога основао Руске Нар. Просветне друштво на предку зос свом ставнику учитељем и дзијаком Емијлом Губашом. Члених буји и у читању и шопијадији друштве аж варлији напредоване руским просвети.

Але подла судьба ише допутила тому валају, да ише цени у својим напредованјем. Пренесен је именаја сличноје дашчији и под народнога Емијла Губаша и нареџа Алијакија Јабошта вастаконела тују краснују роботу. Гу тому пастили на жале, несопствене у просветнине јуботи, то пре тога изгатови и просветни јењији коцуруских Руснацах страдају...

Але то лем пријарене, буји. Накеди ише кус страсци улаговији виона иже завезија на верх и љубовију свомому.

Доказују то икои члени РНПД-а, кога ише више већији улиснују и ступају во војску за њеној руску просвету.

А накеди иже коцуруски Руснаци дошли, же ише више имена јими „Руски Новини“ зажадејијо и даји и читачи супја поширији готово какје руске обије.

Тоту љубови гу свомому родному слову икои Руснаци у јакоје агодији шмелјији указају. Н. зир. лем цо пришли најио Калејдари до валају од 400 примијахи о два джи и неостало з њих лем 20-30 кога ише ико распоредане були.

Љубов и благодарноја гу свомома водаји и предњаком мало да гије видимеје укајајаји ико баш ту. Руски милозвучни писјаки, кога научили младежи † Емија дашчији иже више гуча на драже и на друштвених схадзкох. А када иже народ дознал, же ише импроти дасцији поједијнога славнога Јајдана у великој нужди и страдању нахолзајаји бул готови помогнуји широтом. На тују циљ даровал најио народни добровољни: Вл. Полак, новтаруш, 1000 д., црквени објект тајк 100 д. а на једатнай ветери у гостиници „Чобан“, кога богато скотовали члени копурскога ловарскога друштва изабрајо на тују циљ 531 д. Терса приложења на исту циљ изабрајо по. учитељи ико ико изабрајо шумна сужа з кипту обрадају широти на Рождество Христово.

Крем того учаје маји дасци у бавијијију при ч. шестрох а школски дасци и већине хлапчи при ип. учитељах изумнији забавији и представи.

И так наш Коцуру ие забуку „о своји“, врапа ише на драгу котра го води гу лепијеј и славней будучностци.

Б.

ВШЕЛІЧИНА

НАЈВЕКШУ ДРУКАРСКУ МАШИНУ на Шведцу направљена тих дња фабрика у Вирцбургу (Немачка). Длугока је 21 метар, висока на два кондегијацији и чежка 160.000 килог. На једну годину дружије 200.000 примијахија новинака на 8 боки, — Машина предана по Кристијанији.

НАЈВЕКШИ ТУНЕЛ

У нашим државама будаје највеќији тунел тај, да го терас започијају холац при железници Сарајево-Гужа. Длуги будзе би и пол километри.

ЖИВИР У ЧЛОВЕЧИМ ЦРЛУ

Тих дња одвитајаја пред судом у вароши Ханофер (Немачка) човек по имену Харман, кога забил 27 јладих људаја а већ јај цело иредалијијаја ико цељину. — Так падају глобоко људаје, кога ише ико Бога.

ГОДИНКА ЗОС СЛАМИ

Едеје болијороши Ото Вегенер спровејају годинку зос слами. Висока је 170 центиметри и 66 центим. широка. Робот је почијах 15 роки и терас јој поиздаваје як чудо. Мајстрови 55 роки.

Берза и тарговина

ЦЕНИ ЗАРНУ: Жито 412 Дин., Јрец 370 Дин., Овес 300 Дин., Кукуридаа 185, Мука 0 500.

ВАЛУТА: Долар 64—67.50 Дин. Аустрија 0.09—0.10 Дин. Мађарска 0.09—0.10 Дин. Чешка 0.98—2.05 Дин. Франц. фран. 35—37 Дин.

Претплатници

ше поволјују, да својо друштво најмији и претплатију да пошлију на адресу Руски Народи. Просвет. Друштво Руски Керестур (Бачка).

Од редакцији

Шиджим нашим претплатником Николајом винчуне именајији, да јејијо на многа літа!

ТАРГОВЦИ, РЕМЕСЉАНИЦИ!

Оглашавају у наших „РУСКИХ НОВИНОХ“ Успих загарантован.

Чом?

Бо „РУСКИ НОВИНИ“ једини најшо новини. Вони иже читају вишадан дајију Русини.

ЦЕНА ОГЛАШКОМ 3 Динари по петитним (малим) шорику.

ЧИТАЈЦЕ РУСКИ НОВИНИ!